

ΚΟΡΩΝΟΪΟΣ: ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Από τα μέχρι στιγμής καταγεγραμμένα κρούσματα σε παγκόσμιο επίπεδο φαίνεται πως ο covid-19 έχει ποσοστό θνησιμότητας περίπου στο 4% και ποσοστό ανάρρωσης λίγο πάνω από 30%. Παράλληλα, η συντριπτική πλειοψηφία των νοσούντων (κάπου στο 90%) έχει ήπια συμπτώματα και πολύ πιθανά θα αναρρώσει, ενώ μια μειοψηφία βρίσκεται σε σοβαρή κατάσταση. Μια τέτοια στατιστική είναι αρκετά αφηρημένη ώστε να συσκοτίζει πολλά πράγματα. Το πρώτο είναι πως σε κάθε κράτος υπάρχουν διαφορετικά ποσοστά που είναι απόρροια της διαφορετικής διαχείρισης. Για παράδειγμα, στην Ιταλία το ποσοστό θνησιμότητας κοντεύει να φτάσει στο 10%, ενώ στη Γερμανία είναι μόλις στο 0,3%. Αυτό αποδίδεται στην πολύ πιο έγκαιρη παρέμβαση του Γερμανικού κράτους και την πραγματοποίηση χιλιάδων τεστ στον πληθυσμό. Στην Ελλάδα τα τεστ γίνονται, προς το παρόν, μόνο σε ανθρώπους που έχουν σοβαρά συμπτώματα. Το δεύτερο που αποκρύπτεται είναι ο πραγματικός αριθμός των κρουσμάτων ο οποίος είναι αδιευκρίνιστα μεγαλύτερος. Στις ΗΠΑ ένας ειδικός είπε πως θεωρούν ότι τα καταγεγραμμένα προς τα πραγματικά κρούσματα βρίσκονται σε μια αντιστοιχία του 1 προς 11. Στην Ελλάδα τα επίσημα χείλη μιλάνε για 2 με 3 χιλιάδες κρούσματα. Κανείς δε μπορεί να ξέρει – κι εμείς σίγουρα όχι αφού δεν έχουμε ούτε τις απαραίτητες γνώσεις, ούτε πρόσβαση στα στοιχεία – αν είναι 3 ή 15 χιλιάδες. Αν παρ' όλα αυτά κρίνουμε από το γεγονός ότι άνθρωποι στο κοινωνικό μας περιβάλλον έχουν παρουσιάσει συμπτώματα ήπιου πυρετού και ξηρού βήχα τότε τα κρούσματα είναι σίγουρα πάρα πολλά. Παρ' όλα αυτά, αυτές οι γενικές παγκόσμιες στατιστικές έχουν μια πρώτη αξία ώστε να εκτιμηθεί η δύναμη του ιού. Και από αυτό μπορεί να υποθεθεί αξιόπιστα πως ο ιός είναι εξαιρετικά επικίνδυνος για ήδη επιβαρυσμένους ανθρώπους και ειδικά τους ηλικιωμένους. Επιπλέον, ένα ακόμα δεδομένο είναι πως αφού τα πραγματικά κρούσματα είναι πολλαπλάσια – άγνωστο πόσο – περισσότερα των πραγματικών αυτό σημαίνει πως τα ποσοστά θνησιμότητας και επικινδυνότητας είναι ακόμα χαμηλότερα. Αυτό με βάση την μέχρι τώρα πορεία του ιού και με βάση το σκεπτικό ότι όσα κρούσματα είναι σοβαρά ή καταλήγουν στο θάνατο φτάνουν στο νοσοκομείο και καταγράφονται. Επομένως, μεγάλο ποσοστό των μη καταγεγραμμένων κρουσμάτων δεν διατρέχει σοβαρό κίνδυνο. Φυσικά, για να είμαστε ακριβείς αυτό είναι ένα δεδομένο της παρούσας κατάστασης και μπορεί να αλλάξει αν ο ιός μεταλλαχθεί ή αλλάξει συμπεριφορά, αν μείνει 2-3 χρόνια σε έξαρση και σε διάφορες άλλες περιπτώσεις.

Θα πρέπει να είμαστε σαφείς και ξεκάθαροι στο ζήτημα της αιτιολογίας επίσης. Τις τελευταίες μέρες έχουν διαδοθεί πολλά ενδιαφέροντα άρθρα που αποδίδουν την ίδια την ύπαρξη του ιού και των πανδημιών γενικά σε δομικά χαρακτηριστικά των καπιταλιστικών κοινωνιών. Η σύνδεση των πανδημιών με την βιομηχανική γεωργία από τη μία ή με την ανάπτυξη των βιομηχανιών και την υποβάθμιση της ζωής και της υγείας χιλιάδων και εκατομμυρίων εργαζομένων (όπως στη Wuhan) από την άλλη είναι από τα βασικά δεδομένα που πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη μας όταν συζητάμε για τον ιό.¹ Θα πρέπει να είμαστε σαφείς επίσης όταν μιλάμε για την μετάδοση του ιού. Υπάρχει μια στενά ιατρική εξήγηση που μας είναι εξαιρετικά χρήσιμη στην καθημερινή μας ζωή που λέει πως ο ιός με τα σταγονίδια και από αυτό προκύπτουν και οι πρακτικές συμβουλές για το πώς να αποφύγουμε την μετάδοση του. Υπάρχει και η εξήγηση όμως που είναι πιο γενική και μας είναι χρήσιμη στο πώς να χαράξουμε πολιτική για την πραγματική πρόληψη της μετάδοσης. Και αυτή είναι πως η κυκλοφορία του εμπορεύματος σε παγκόσμιο επίπεδο και η ταχύτητα με την οποία πραγματοποιείται στις μέρες μας είναι η βασική αιτία της μετάδοσής της. Τέλος, θα πρέπει να είμαστε σαφείς ως προς την αιτιολογία του θανάτου. Η ιατρική επιστήμη επιδιώκει και είναι και υποχρεωμένη νομικά να διαγνώσει κάποιο αίτιο θανάτου σε κάθε ασθενή που πεθαίνει. Η πραγματικότητα είναι πως τα αίτια της καλής υγείας αλλά και του θανάτου είναι πολλά και σύνθετα. Το πιο γνωστό παράδειγμα είναι του καρκίνου από το οποίο κανείς δε πεθαίνει με την αυστηρή έννοια του όρου. Απλά τα καρκινικά κύτταρα πολλαπλασιάζονται και διογκώνονται τόσο πολύ που δημιουργούν βλάβες και δυσλειτουργίες στον υπόλοιπο οργανισμό με αποτέλεσμα να πεθαίνουν. Έτσι και στον covid-19 είναι λάθος να αποδίδεται η αιτία θανάτου των νοσούντων μόνο σε αυτό. Έτσι εξηγείται γιατί κάποιοι πεθαίνουν και κάποιοι όχι. Αν ήταν ένας ιός που σκότωνε αδιάκριτα δε θα ενδιέφεραν άλλα αίτια. Εδώ όμως δεν ισχύει το ίδιο. Κάποιος – και εύλογα – θα πει, πως αυτό δε μας ενδιαφέρει τώρα, εδώ άνθρωποι κινδυνεύουν. Από μια κοντόφθαλμη οπτική δε μας ενδιαφέρουν αλλά όταν θέλουμε να χαράξουμε στρατηγική για την ουσιαστική αντιμετώπιση του ιού μας ενδιαφέρει και μας παραενδιαφέρει. Για παράδειγμα, τι να το κάνουμε το εμβόλιο της γρίπης όταν δεν έχουμε το αξιοπρεπές εισόδημα για να τρεφόμαστε καλά ή όταν εισπνέουμε κάθε μέρα στην Αθήνα τόσο καυσαέριο. Η πραγματική υγεία που εμποδίζει κάθε ιό να καταστεί επικίνδυνος μπορεί να επιτευχθεί μόνο σε αξιοπρεπείς συνθήκες ζωής – και αυτό είναι το βασικό πρόβλημα.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

Ποιο είναι το πρόβλημα των κρατών αυτή τη στιγμή; Λέγεται πως το πρόβλημα των κρατών είναι η κατάρρευση των συστημάτων υγείας και γι' αυτό επιδιώκουν να απλώσουν τα κρούσματα στο χρόνο ώστε να μην επιβαρυνθεί το σύστημα και πεθαίνουν

¹ Δείτε ενδεικτικά: «Από πού ήρθε ο κορονοϊός, και πού θα μας πάει; Συνέντευξη με τον επιδημιολόγο Rob Wallace» και αναζητήστε το βιβλίο του συγγραφέα «Big Farms make Big Flu» <https://voidnetwork.gr/2020/03/21/coronoiios-synenteuksi-epidhmiologos-rob-wallace/>
«Κοινωνική Μόλυνση: Κοινωνικός και ταξικός πόλεμος στην Κίνα» <https://yfanet.espinblogs.net/2020/03/20/koinoniki-molynsi-koinonikos-kai-taxikos-polemos-stin-kina/>
Το site της ομάδας του μεταφρασμένου κειμένου πιο πάνω και τη συνολική δουλειά που έχουν κάνει: <http://chuangcn.org/>

οι άνθρωποι με επιλογή του κράτους. Είδαμε ότι πλέον σε Ιταλία και Ισπανία επιλέγεται ο πιο νέος και ο πιο παραγωγικός και αφήνουν τα γερόντια να πεθάνουν. Αυτό είναι αλήθεια. Τους ενδιαφέρει πολύ αυτό γιατί αλλιώς θα κλονιστεί η νομιμοποίηση που έχουν τα κράτη ως προστάτες της δημόσιας υγείας, θα διαρρηχθεί το συμβόλαιο ενάντια στο θάνατο όπως προτιμώ να το λέω.² Ένα ακόμα σημαντικό πρόβλημα των κρατών όμως είναι ότι το κόστος, ο θάνατος δεν είναι υπολογίσιμος αυτή τη στιγμή. Είναι άγνωστη η δυναμική του ιού, το τελικό ποσοστό που θα μολύνει και το πόσοι θα πεθάνουν, το τελικό κόστος στην κερδοφορία των κεφαλαίων. Όταν καταστεί υπολογίσιμος θα μπορεί να ενσωματωθεί αρμονικά στην καπιταλιστική κυκλοφορία του εμπορεύματος όπως γίνεται αυτή τη στιγμή με όλες τις άλλες αιτίες θανάτου που αναφέρω και στο προηγούμενο κείμενο (καρδιοαγγειακά νοσήματα, καρκίνος, πατριαρχική βία, ατυχήματα στο δρόμο, εργατικές δολοφονίες, εποχική γρίπη, H1N1 κτλ). Σκοπός των κρατών, λοιπόν, είναι αφενός να είναι το πρόβλημα διαχειρίσιμο πολιτικά και αφετέρου να καταστεί σύντομα ελέγξιμο και υπολογίσιμο.

ΤΕΧΝΟΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ

Πολλοί και πολλές παρεξηγούν ή αντιλαμβάνονται την κριτική στο κράτος και την τεχνοεπιστήμη με μια συνωμοσιολογική αντίληψη που υπονοεί ότι το κράτος μας λέει ψέματα για τον ιό ή ότι τα μέτρα που λαμβάνουν δε σκοπεύουν στην μη μετάδοση του ιού. Η σχέση τεχνοεπιστήμης κι εξουσίας δεν είναι τέτοια. Παρόλο που πάντα υπάρχουν στρατηγικές και πολιτικές που αναπτύσσονται πίσω από κλειστές πόρτες δεν χρειάζεται να γνωρίζουμε τι λέγεται εκεί για να καταλάβουμε τη σχέση αυτή. Το θέμα είναι αρκετά σύνθετο και απαιτεί σοβαρή θεωρητική και ιστορική κατάρτιση εκατοντάδων σελίδων και ένα κείμενο σε ένα blog δε μπορεί να προσφέρει και πολλά. Θα κάνω όμως μια προσπάθεια σε 3 παραγράφους.

Όταν πρέπει να ρυθμίσεις την κυκλοφορία μιας πόλης ως κράτος, τότε προσλαμβάνεις ένα σωρό επιστήμονες και ειδικούς να σου φτιάξουν ένα πλήρες σχέδιο. Από το πώς θα χαραχτούν οι κύριες οδοί μέχρι το που θα μούνε τα φανάρια και πόσο χρόνο θα διαρκεί το πράσινο και το κόκκινο. Αυτό το σχέδιο θα πρέπει να υπηρετεί έναν σκοπό. Την βέλτιστη κυκλοφορία του εμπορεύματος (ζωντανού ή μη). Όταν αυτό το σχέδιο θα εφαρμοστεί δε θα είναι φυσικά ακριβώς το ίδιο, μιας και η πραγματικότητα πάντα «αντιστέκεται» στα σχέδια αυτά αλλά θα δημιουργήσει μια συγκεκριμένη πραγματικότητα, θα κανονίσει την κίνηση, τις σχέσεις, το ρυθμό της ζωής και πολλά άλλα μικρότερα ή μεγαλύτερα με έναν συγκεκριμένο τρόπο. Αυτός ο κανονιστικός χαρακτήρας της τεχνοεπιστήμης εκφράζει καλά τη σχέση της με το κράτος. Δηλαδή, το ζήτημα δεν είναι αν η τεχνοεπιστήμη χρησιμοποιείται για να παραπλανήσει ή να ξεγελάσει τους υποτελείς αλλά ότι είναι ένας τρόπος να ρυθμίσει, να κανονίσει και να οργανώσει την κοινωνική ζωή με τέτοιο τρόπο ώστε να ικανοποιεί έναν συγκεκριμένο σκοπό: την αύξηση της κερδοφορίας του κεφαλαίου στις καλές στιγμές ή τουλάχιστον την αναπαραγωγή της ήδη υπάρχουσας ταξικής κοινωνίας στις ζόρικες.

² «Φυσικές καταστροφές, ταξικός πόλεμος και το συμβόλαιο ενάντια στον θάνατο: πώς να σκεφτούμε;» <https://blackathena.squat.net/fusikes-katastrofes-taksikh-analysh-thanatos/>

Ας δούμε το παράδειγμα με τον Covid-19. Είδαμε πιο πάνω ποιο είναι το πρόβλημα. Ένας ιός που μεταδίδεται πρωτίστως με την καταναγκαστική – για τους μισθωτούς και μη ανθρώπους – κυκλοφορία του εμπορεύματος και δευτερευόντως με το σάλιο και τα σταγονίδια. Έτσι, ξέρει το κράτος ότι είναι αναγκασμένο να ρυθμίσει την ίδια την κυκλοφορία του εμπορεύματος έτσι ώστε να πετύχει τους σκοπούς του. Ποιοι είναι αυτοί; Μήπως είναι η υγεία όλων των ανθρώπων; Μα αν το ενδιέφερε αυτό θα είχε ήδη ένα εντελώς διαφορετικό σύστημα υγείας για όλους. Όχι. Οι σκοποί του είναι οι εξής συγκεκριμένοι: Να μην χάσει την κοινωνική του νομιμοποίηση ως εγγυητής της δημόσιας υγείας (με την κατάρρευση του συστήματος υγείας). Να μετατρέψει ένα άγνωστο πρόβλημα σε υπολογίσιμο και γνωστό. Και όλα αυτά να τα πετύχει αναπαράγοντας την ταξική κοινωνία και την κυριαρχία του στους υποτελείς. Και μαζεύει τους επιστήμονες και τους ρωτάει: «Πώς μπορώ να τα πετύχω αυτά;». Σκεφτείτε το λίγο. Έχετε έναν χάρτη μπροστά σας με εκατομμύρια ανθρώπους και έναν ιό να μεταδίδεται μέσα από την κυκλοφορία αυτών των ανθρώπων – που είναι κατά βάση καταναγκαστική. Τι κάνεις; Κατεβάζεις γενικά ρολά; Όχι γιατί έτσι δε πετυχαίνεις αναγκαστικά την αναπαραγωγή της ταξικής κοινωνίας. Έτσι κάνεις μια επιλογή. Λες ότι θα πρέπει να πείσω το κρίσιμο τμήμα του πληθυσμού ότι ενδιαφέρομαι για την υγεία του. Κρίσιμο τμήμα είναι αυτό από το οποίο αντλώ την κοινωνική μου νομιμοποίηση. Έτσι, εξαιρώ όλους εκείνους που δεν είναι κρίσιμοι για μένα. Τους μετανάστες στα κέντρα κράτησης (τα οποία με την ευκαιρία τα κάνω κλειστά όπως ήθελα και δε με αφήνανε), τους φυλακισμένους, τους άστεγους, τους τοξικοεξαρτημένους και τους εργαζόμενους σε βασικούς τομείς της οικονομίας (κι αν είναι άσχετοι με το θέμα του ιού). Τους δε εργαζόμενους που θα επωμιστούν να ρυθμίσουν και να εφαρμόσουν την κρατική πολιτική (στην υγεία, το στρατό και την αστυνομία) θα τους μετατρέψω σε ήρωες που θυσιάζονται για το καλό όλων. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης θα κάνουν τα υπόλοιπα.

Η επιστήμη και το κράτος, λοιπόν, πρέπει να λύσουν αυτή την εξίσωση της μεροληπτικής πολιτικής και κοιτάνε από ψηλά σαν μοντέρνοι τσομπάνηδες που πρέπει να βάλουν τα γίδια στο μαντρί. Έτσι λένε ότι ένα μέρος της κοινωνίας (αυτό που ενδιαφέρει την κοινωνική νομιμοποίηση και δε διαλύει τελείως την κυκλοφορία του εμπορεύματος) θα πρέπει να κλειστεί σπίτι του. Κάποιοι θα δουλεύουν και κάποιοι δε μας ενδιαφέρει αν θα πεθάνουν. Είναι μια αντικειμενική πραγματικότητα πως αν ένα μεγάλο μέρος της κοινωνίας κλειστεί σπίτι του – σταματήσει δηλαδή να κυκλοφορεί – θα μειωθεί ο ρυθμός μετάδοσης του ιού. Αυτό είναι σαφές. Με αποτέλεσμα λιγότεροι άνθρωποι να νοσήσουν – τουλάχιστον άμεσα (αυτός είναι και ο στόχος που λέγαμε για να απλωθούν στο χρόνο τα κρούσματα) και λιγότεροι να πεθάνουν – πάλι άμεσα. Αν πεθάνουν με έναν τρόπο που να μπορεί να υπολογιστεί εκ των προτέρων δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα. Όπως γίνεται με όλους τους άλλους θανάτους.

Έτσι όταν γίνεται κριτική στο κράτος και την τεχνοεπιστήμη δε γίνεται αμφισβητώντας την αποτελεσματικότητα των μέτρων που εφαρμόζουν. Γίνεται γιατί γνωρίζουμε πολύ καλά πως η πολιτική του κράτους θα είναι πάντοτε υπέρ κάποιων και εναντίων κάποιων άλλων, πως είναι ταξικά μεροληπτική. Πώς όταν μιλάει στο όνομα «όλων» πάντοτε εννοεί «κάποιους». Εμείς που ενδιαφερόμαστε πραγματικά για την υγεία όλων και δε θέλουμε κανείς να πεθάνει από covid-19 είμαστε υποχρεωμένοι να λέμε την αλήθεια αυτή και

ειδικά σε τέτοιες στιγμές και όχι να σωπαίνουμε ή να ακολουθούμε σιωπηλοί την κρατική εντολή.

Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΩΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

«Τις έκτακτες καταστάσεις έχει τη δυνατότητα να τις αξιοποιήσει αυτός που έχει στρατηγική. Και μάλιστα με τέτοιο τρόπο ώστε να την υπηρετήσουν ακόμα πιο αποτελεσματικά, ακόμα πιο γρήγορα. Αυτός που δεν έχει στρατηγική είναι καταδικασμένος να υπαχθεί ακόμα περισσότερο στα σχέδια του αντιπάλου του.»

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία για την αλήθεια και την αξιοπιστία του παραπάνω ισχυρισμού που ανέφερα στο προηγούμενο κείμενο.³ Η παροιμία λέει πως «ο λύκος στην αντάρα χαίρεται» και αυτή τη στιγμή κάθε κράτος σε συνεργασία και ανταγωνισμό με τα άλλα επιταχύνουν διαδικασίες που ήδη είχαν στο σχεδιασμό τους. Το ίδιο έγινε και την περίοδο των κοινωνικών αναταραχών στην εποχή των μνημονίων όταν προχωρούσαν τις εξορύξεις υδρογονανθράκων (2011), τις ΒΑΠΕ σε όλη τη χώρα και τις διακρατικές συμμαχίες που φλερτάρουν με τον πόλεμο στη ΝΑ Μεσόγειο. Τώρα προχωράει ο σχεδιασμός για τα κλειστά κέντρα κράτησης μεταναστών στα νησιά και όχι μόνο, επιταχύνουν την αναδιάρθρωση των εργασιακών σχέσεων, φτιάχνουν νέο ΧΥΤΑ στη Φυλή (13/3/2020),⁴ προωθούν την εγκατάσταση των 5G Δικτύων που βρήκαν κάποιες αντιστάσεις πριν λίγους μήνες, επεκτείνουν το φράχτη του Έβρου (με επείγουσα διάταξη χωμένη στην χθεσινή Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου για τα μέτρα του κορωνοϊού) και πολλά ακόμα που πρέπει να καταγράψουμε για να μην τα φάει η σκόνη του ιού.

Πέρα από αυτά υπάρχουν και δομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν διεθνώς τα κράτη. Και αυτά σχετίζονται με τη νέα οικονομική κρίση που ξεκινάει φέτος.⁵ Η επίθεση του κεφαλαίου γενικά αλλά και στην Ελλάδα θα είναι αμείλικτη. Η οικονομική κατάρρευση είναι προ των πυλών. Σκεφτείτε μόνο τι λένε για την βαριά βιομηχανία της χώρας και τι πάτο θα πιάσει φέτος. Ο κορωνοϊός θα είναι η τέλεια ευκαιρία για να παρουσιάσουν την καπιταλιστική κρίση ως φυσική καταστροφή που πρέπει να αντιμετωπίσουμε όλοι μαζί. Κάτι σαν το 2008 δηλαδή αλλά αυτή τη φορά με πολύ καλύτερη δικαιολογία. Έναν ιό με τον οποίο πολύς κόσμος ήρθε σε επαφή. Παράλληλα, τους τελευταίους μήνες ένα σωρό εξεγέρσεις έχουν ξεσπάσει σε πολλές χώρες του κόσμου (Αϊτή, Αιθιοπία, Χιλή, Σουδάν, Εκουαδόρ, Χονγκ Κονγκ, Λίβανος, Ιράκ, Καταλονία, Γαλλία) που δείχνουν πως το βάθεμα της ταξικής κοινωνίας μόνο αναπάντητο δε μένει. Γι' αυτό οι πολιτικές που εφαρμόζονται τώρα και που θα μείνουν ως πολιτική και επιχειρησιακή παρακαταθήκη για το μέλλον πρέπει να γίνουν κατανοητές και ως προληπτικά μέτρα στις εξεγέρσεις που έρχονται.

³ «Πώς να αποφύγετε τον Ιό της Κυριαρχίας; (Έβρος και Κορωνοϊός είναι πόλεμος κοινωνικός!)»
<https://blackathena.squat.net/o-ios-ths-kuriarxias/>

⁴ «Νέος ΧΥΤΑ στη Φυλή, στα «μουλωχτά» και με συνοπτικές διαδικασίες», 19/03/2020
https://oxixytafillis.blogspot.com/2020/03/blog-post_19.html

⁵ «Ήταν ο ιός που το κατάφερε»

<https://avantgarde2009.wordpress.com/2020/03/15/it-was-the-virus-that-did-it/>

Ο 4^{ΟΣ} ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η 4^Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Ο ιστορικός του μέλλοντος πιθανά θα καταγράψει την 11η Σεπτεμβρίου του 2001 ως την έναρξη του 4ου Παγκοσμίου Πολέμου, την κήρυξη του πολέμου ενάντια στην τρομοκρατία ενός εχθρού αόρατου και πανταχού παρόντα. Μπορεί να είναι ο διπλανός σου στο μετρό ο νέος επίδοξος βομβιστής, ο γείτονάς σου. Ένας πόλεμος που έθεσε ολόκληρες πόλεις υπό στρατιωτικό νόμο και στρατιωτική κατοχή και εφάρμοσε μέτρα καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που παρατείνονταν κατά το δοκούν στις χώρες (π.χ. Γαλλία, Τουρκία). Ένας πόλεμος που χρησίμευσε το ίδιο καλά τόσο για τον κοινωνικό πόλεμο εντός του κάθε κράτους όσο και για τους διακρατικούς ανταγωνισμούς και τις γεωπολιτικές ανακατατάξεις. Η εισβολή σε Αφγανιστάν και Ιράκ έγινε γιατί υποτίθεται κρύβανε τρομοκράτες. Αυτός ο ιστορικός θα καταγράψει τον πόλεμο ενάντια στην πανδημία του 2020 ως ένα σημείο καμπής προς τον 4^ο Παγκόσμιο Πόλεμο. Σε μια εποχή όξυνσης των ταξικών ανισοτήτων παγκόσμια και εντός του κάθε κράτους αλλά και σε μια εποχή που όλο και πιο πολύ διαμορφώνονται τα νέα διακρατικά στρατόπεδα μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου. Και αυτός ο «πόλεμος ενάντια στην πανδημία», ο πόλεμος με έναν αόρατο αλλά όχι ανίκητο θα φανεί εξίσου χρήσιμος για τα δύο μέτωπα του κάθε κράτους.

Για την 4^η Βιομηχανική Επανάσταση έχω ξαναγράψει παλιότερα ένα σύντομο κείμενο.⁶ Σε αυτήν τα όρια του βιολογικού, του φυσικού και του ψηφιακού πρέπει να γίνουν όλο και πιο θολά, *«..το σώμα των ανθρώπων πρέπει να αναμιχθεί με τη μηχανή, πρέπει να γίνουμε όλο και περισσότερο κομμάτι της μηχανής, κομμάτι της παραγωγικής διαδικασίας ελαχιστοποιώντας τα περιθώρια αντίστασης σε αυτήν. Πρέπει να γίνουμε υβρίδια. Αυτό ζητάνε τα αφεντικά.»* Είναι σε όλους φανερό πως ο κορωνοϊός επιταχύνει νέες μορφές εργασίας, εκπαίδευσης, επιτήρησης και ελέγχου. Η υγεία, το σώμα γίνεται όλο και πιο πολύ προαπαιτούμενο συμμετοχής στην κυκλοφορία του εμπορεύματος, γίνεται όλο και πιο πολύ αντικείμενο ελέγχου (πχ. η μέτρηση πυρετού πριν μπεις στη δουλειά σου).

ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΤΑΞΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Είναι απαραίτητο να έχουμε ξεκάθαρη στο μυαλό μας την αλληλεξάρτηση των διακρατικών ανταγωνισμών με τον κοινωνικό και ταξικό πόλεμο εντός των κρατών. Και για να γλιτώσουμε τη θεωρητική ανάλυση, μιας και είναι τέτοιες μέρες θα αναφέρω ένα ιστορικό παράδειγμα που μας κάνει αυτή την αλληλεξάρτηση ξεκάθαρη. Τέτοιες μέρες, λοιπόν, πριν από 149 χρόνια ξεκίνησε η Παρισινή Κομμούνια. Μια εξέγερση που άφησε το στίγμα της μέσα στα κινήματα και μας δίδαξε πολλά πράγματα, μια εξέγερση που γεννήθηκε ακριβώς με τη λήξη του Γαλλο-Πρωσικού πολέμου. Ξεκίνησε ένα μήνα από τη συνθηκολόγηση των Γάλλων και αποδοχή της ήττας τους. Και πνίγηκε στο αίμα από τον

⁶ «Η 4η Βιομηχανική Επανάσταση! (15/02/2016)
<https://blackathena.squat.net/%CE%B7-4%CE%B7-%CE%B2%CE%B9%CE%BF%CE%BC%CE%B7%CF%87%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B5%CF%80%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%B7/>

Γαλλικό στρατό με τη βοήθεια του Πρώσικου στρατού κατοχής. Αυτή η ιστορία μας δίδαξε πολύ νωρίς με ακρίβεια τη σχέση ανάμεσα σε διακρατικές συγκρούσεις και ταξικό πόλεμο. Τα κράτη ανταγωνίζονται μεταξύ τους αλλά στη μάχη ενάντια στον εσωτερικό εχθρό του κάθε κράτους, οι αντιμαχόμενες πλευρές μπορούν να συνεργαστούν. Το ίδιο βλέπουμε και εδώ με τον Έβρο. Τις μέρες που καλούσαν για πανστρατιά εναντίον των Τούρκων και των «βαλτών» μεταναστών υπογράφηκε μνημόνιο συνεργασίας ανάμεσα στο Σύνδεσμο Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος και του Turkish-Greek Business Council του Foreign Economic Relations Board.⁷ Παράλληλα, συλλαμβάνουν ανθρώπους σε αγαστή συνεργασία με το Τούρκικο αντίπαλο κράτος⁸ την ίδια ώρα που ο λαϊκός φασισμός υποδέχεται τα ΜΑΤ σαν ήρωες που μάχονται τον Τούρκο εχθρό.⁹ **Η αντιπαλότητα και η συνεργασία ανάμεσα στα αφεντικά συνυπάρχουν την ίδια στιγμή.** Προϋπόθεση της επιθετικής πολιτικής ενός κράτους είναι η κοινωνική ειρήνη εντός του. Γι' αυτό και ιστορικά η διακρατική σύγκρουση είχε άμεση σχέση με τις κοινωνικές επαναστάσεις και τα αντάρτικα (μια ματιά στην ιστορία του Α' ΠΠ, της Σοβιετικής Επανάστασης, της Γερμανικής ή η ιστορία της Ισπανικής Επανάστασης με τον 2^ο Π.Π. και τα αντάρτικα που δημιουργήθηκαν είναι ενδεικτικά).

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΤΙ;

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι ο εθνικισμός και ο πατριωτισμός ενδυναμώνεται μέσα από τη διαχείριση της πανδημίας σε κάθε ξεχωριστό κράτος. Με νέους ήρωες και νέες συλλογικές θυσίες. Οι γιατροί, η κοινωνία που μένει σπίτι είναι όλα τμήματα ενός νέου πατριωτισμού που αγκαλιάζει όλο και περισσότερες ταξικές αντιθέσεις, που νομιμοποιεί όλο και πιο πολύ τον ολοκληρωτισμό των στρατοπέδων συγκέντρωσης και της θυσίας του Άλλου για το γενικό καλό της πατρίδας. Σε αυτή τη συγκυρία, το ελληνικό κράτος θα επιβάλλει απαγόρευση κυκλοφορίας με αστυνομία και στρατό (φαντάζομαι) αλλά δε φαίνεται ότι θα καταφέρει να σώσει την εικόνα του ως εγγυητής της δημόσιας υγείας. Με ένα σύστημα υγείας που δεν ήταν ήδη από πριν επαρκές για να αντιμετωπίσει την εποχιακή γρίπη, με νοσηλευτές που νοσούν από κορωνοϊό να έρχονται σε επαφή με καρκινοπαθείς, αποσυρμένο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό σε καραντίνα και με τα κρούσματα να έχουν αγγίξει έναν απροσδιόριστο μεγάλο αριθμό όλα δείχνουν πως θα οδηγηθούμε σε καταστάσεις Ιταλίας. Μακάρι να πάνε όλα καλά και οι γεροντότεροι να μην έχουν αρρωστήσει. Εχθές, από την επίσημη ενημέρωση του Υπουργείου μάθαμε πως νοσηλεύονται 100 άτομα από τα οποία τα 18 διασωληνωμένα και τα 79 με «βαριά υποκείμενα νοσήματα». 12 από τα 13 άτομα που έχουν πεθάνει είχαν «βαριά υποκείμενα νοσήματα» δηλαδή πολλαπλή αιτιολογία. Αυτό καταλαβαίνουμε τι σημαίνει για τις αμέσως επόμενες μέρες. «Έχουμε ανθρώπους που αποσωληνώθηκαν αλλά είναι λίγοι» είπε ο Τσίορδας με σκυμμένο το κεφάλι εχθές. Απέναντι στο βραχυπρόθεσμο και το

⁷ «ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕΒΕ ΚΑΙ TURKISH-GREEK BUSINESS COUNCIL ΤΟΥ FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD (DEIK) ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ» (4/3/2020)

<https://www.seve.gr/%CE%BC%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CE%BD%CE%B9%CE%BF-%CF%83%CF%85%CE%BD%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%B1%CF%83%CE%B9%CE%B1%CF%83-%CF%83%CE%B5%CE%B2%CE%B5-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-turkish-greek-business-council-%CF%84/>

⁸ <https://athens.indymedia.org/post/1603855/>

⁹ «Υποδοχή ηρώων επιφυλάσσουν στα ΜΑΤ οι κάτοικοι στις Καστανιές»

https://www.ethnos.gr/ellada/95416_ypodohi-iroon-epifylassoyn-sta-mat-oi-katoikoi-stis-kastanies

μακροπρόθεσμο (που είναι μεγα-ιστορικών διαστάσεων) πρέπει να κρατήσουμε μια ισορροπία. Δύο πράγματα θα τονίσω μόνο.

- 1) Είναι σημαντικό σε μια στιγμή που το κράτος δείχνει με οξύ τρόπο το ταξικό του πρόσωπο να γινόμαστε η φωνή αυτών που δεν έχουν, να στεκόμαστε αλληλέγγυοι σε όσους το κράτος καταδικάζει σε θάνατο και ακόμα να δημιουργήσουμε έκτακτες ομάδες αλληλοστήριξης και αλληλεγγύης στις γειτονιές για να αντιμετωπίσουμε συλλογικά τα προβλήματα που προκύπτουν και από την αρρώστια αλλά και από την απληρωσιά, την ανημποριά, τον αποκλεισμό. Τέτοιες πρωτοβουλίες θα λύσουν πραγματικά προβλήματα, θα κρατήσουν ζωντανά τα προτάγματά μας μέσα στη κοινωνία και ίσως μας βοηθήσουν να ξεφύγουμε από την απαγόρευση κυκλοφορίας και την επιβολή απομόνωσης. Αυτό όμως δε μπορεί να γίνει με έναν τρόπο αλά μεταναστευτικό του ΣΥΡΙΖΑ. Καλύπτοντας τα κενά του κράτους και βγάζοντας το καθαρό. Με πρακτικές αλληλεγγύης αφομοιώσιμες – πρακτικές που η αριστερά είναι μανούλα στο να τις αξιοποιεί πολιτικά για τις επόμενες εκλογές. Τα πολιτικά μας περιεχόμενα γίνονται πολύ πιο πραγματικά ακριβώς σε τέτοιες στιγμές. Δείχνοντας ποιο είναι το κράτος και ποια είναι η δυναμική των δικών μας προταγμάτων.
- 2) Παράλληλα, δε μπορεί παρά να μη συμπεριλάβουμε τη μεγάλη εικόνα και τη δουλειά μυρμηγκιού που χρειάζεται να κάνουμε σε βάθος δεκαετιών. Έτσι, χρειάζεται να μην δοθούμε 100% ξανά στην επικαιρότητα και να απαντήσουμε αντανακλαστικά. Αλλά με έναν τρόπο που καλλιεργεί το μέλλον μας, που οργανώνει αργά αργά και γειωμένα στις πραγματικές κοινωνικές ανάγκες τις ελευθεριακές δομές και μορφές κοινωνικής οργανώσεις που πρέπει να δημιουργήσουμε. Με έναν τρόπο που ξεδιπλώνει και διατυπώνει βιώσιμες στρατηγικές επαναστατικής προοπτικής. Οι εξεγερσιακές δυναμικές δε θα εκλείψουν (και αμέσως μετά τον κορωνοϊό επίσης) και οι κοινωνικές ανάγκες όλο και θα μεγαλώνουν.

Επιστροφή στη κανονικότητα δεν υπάρχει. Και δεν υπάρχει όχι λόγω της έκτακτης κατάστασης αλλά εξαιτίας των δομικών τάσεων που ήδη υπάρχουν και των οργανωμένων δυνάμεων που αξιοποιούν την πανδημία προς όφελος τους. Ένα μεγάλο εμπόδιο για να καταλάβουμε που πάνε τα πράγματα είναι η ίδια μας η υποκειμενική εμπειρία και σε μικρότερο βαθμό ακόμα και η ιστορική εμπειρία. Ειδικά στη Δύση και την Ελλάδα όπου από τον 2^ο ΠΠ και μετά οι συνθήκες ζωής μόνο καλύτερες γινόταν. Κάνουμε εκτιμήσεις για το μέλλον με βάση του τι έχουμε ζήσει. Κι όμως, αυτά που θα ζήσουμε δεν τα έχουμε ξαναζήσει. Οι μέρες που έρχονται θα είναι όλο και πιο δύσκολες. Η επόμενη δεκαετία θα κάνει την προηγούμενη να μοιάζει με παιδική χαρά.